

UIT DE OUDE DOOS

DE DAMES WANDSCHEER

In 1895 verhuisde de familie Wandscheer uit Amsterdam naar Ede en betrok villa Hugo aan de Stationsweg. Het echtpaar Wandscheer had vier kinderen en de enige zoon overleed twee jaar na de komst van de familie naar Ede. Twee meisjes, Maria en Johanna, bezaten meer dan normale kwaliteiten op het gebied van tekenen en schilderen. Maria had lessen aan de Rijksacademie in Amsterdam gekregen. Pas na de komst van de familie in Ede, kwam haar groot talent tot volledige ontwikkeling. Haar voorliefde ging uit naar stillevens, maar zij toonde zich ook een uitstekende portretschilders.

Maria Wandscheer Collectie Witsen 1984

In de loop der jaren hield zij in de grote steden talrijke tentoonstellingen, de laatste op 19 november 1931 ter gelegenheid van haar vijf en zeventigste verjaardag, in de Kunstzaal Siedenburg in Amsterdam.

De dames Wandscheer waren zeer productief, maar niet bijzonder zakelijk. Zij hadden duidelijk minder behoefte aan geld, want hun talrijke werken gingen voor een appel en een ei van de hand en zijn over het gehele land verspreid. Het museum Oud-Ede bezit verschillende olieverfschilderijen en vier aquarellen, maar ook bij talrijke Edese families sieren nog altijd één of meer van hun werken de huiskamers.

Dat bleek overduidelijk in 1973, toen van 5 tot en met 20 januari in de "Reehorst" ter nagedachtenis van Maria Wandscheer een expositie van een aantal van haar schilderijen werd gehouden. Van de zes en zestig tentoongestelde werken, was ruim driekwart door Edenaren ter beschikking gesteld.

Vliegenzwammen

Maria overleed op 19 september 1936 en werd enkele dagen later in aanwezigheid van vele kunstvrienden in Ede begraven. Het ruime huis aan de Stationsweg werd leeg: nog slechts één lid van de familie, Johanna, was in leven. Wel mocht deze zich nog steeds verheugen in het gezelschap van de trouwe huishoudster Mina Huiskens.

Zij was in 1891 als dertienjarig meisje, "voor dag en nacht" zoals men dat vroeger noemde, bij de familie Wandscheer in dienst gekomen en verhuisde in 1896 mee naar Ede. Door haar omgang met leveranciers en door het boodschappen doen werd zij al gauw bekend in het dorp.

Op 1 mei 1941 mocht juffrouw Mina het zeldzame feit herdenken dat zij vijftig jaar lang en zonder onderbreking de steeds kleiner wordende familie Wandscheer had gediend. Tot haar grote verbazing ging deze dag alles behalve ongemerkt voorbij.

Een hele vracht bloemstukken werd bij villa Hugo bezorgd en al die flora gaf de riante huiskamer een heel feestelijk aanblik. Een vitale Mina nam glunderend de gelukwensen in ontvangst. Vooral was zij getroffen door de komst van een deputatie uit het nabijgelegen Juliana Ziekenhuis, waarvan de verpleegsters haar een fraaie plant aanboden.

Enige tijd later stierf ook Johanna, waarmee een einde kwam aan een artistieke familie die een begrip in Ede was geworden en waarvan de naam nog voortleeft in de Wandscheerstraat in Ede-Zuid.